UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE FAKULTA MATEMATIKY, FYZIKY A INFORMATIKY

Experimenty s OCR na báze hlbokého učenia

DIPLOMOVÁ PRÁCA

2020

Peter Kulcsár Szabó

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE FAKULTA MATEMATIKY, FYZIKY A INFORMATIKY

Experimenty s OCR na báze hlbokého učenia

DIPLOMOVÁ PRÁCA

Študijný program:Aplikovaná informatikaŠtudijný odbor:11378 Aplikovaná informatikaŠkoliace pracovisko:Katedra aplikovanej informatikyVedúci práce:RNDr. Andrej Lúčny, PhD.

Bratislava 2020

Peter Kulcsár Szabó

Univerzita Komenského v Bratislave Fakulta matematiky, fyziky a informatiky

ZADANIE ZÁVEREČNEJ PRÁCE

Meno a priezvisko študenta: Bc. Peter Kulcsár Szabó

Študijný program: aplikovaná informatika (Jednoodborové štúdium,

magisterský II. st., denná forma)

Študijný odbor:informatikaTyp záverečnej práce:diplomováJazyk záverečnej práce:slovenskýSekundárny jazyk:anglický

Názov: Experimenty s OCR na báze hlbokého učenia

Experiments with OCR using Deep Learning

Anotácia: Práca má výskumný charakter a je z oblasti hlbokého učenia a vychádza

z jednoduchšej architektúry hlbokej neurónovej siete použitej pre OCR individuálneho písmena. Skúša analógiu triku, ktorý pomáha zvýšiť úspešnosť

klasického OCR na OCR pomocou hlbokého učenia.

Ciel'om práce je vyskúšať trénovanie OCR na báze hlbokej neurónovej siete

a vyhodnotiť či rozšírenie klasifikácie znakov o príznaky ako sú počet veľkých dier v stredovej vertikálnej línii, prítomnosť vonkajších a vnútorných oblúkov a rohov, zúženie v strede zľava a sprava, záseky v obvodovej línii zľava v dolnej polovici a sprava v dolnej polovici, spojitosť vnútra s ľavou či pravou stranou a podobne zlepší dosiahnutú úspešnosť. Pritom príznaky možno požadovať na výstupnej vrstve zo siete alebo priamo v jej latentom priestore. Čieľom práce nie je dosiahnuť čo najvyššiu úspešnosť, ale zistiť či danou úpravou architektúry

úspešnosť klesá alebo stúpa.

Literatúra: Chollet, F.: Deep learning v jazyku Python, Grada, 2019

Learning OpenCV 3, Computer Vision in C++ with the OpenCV Library By

Gary Bradski, Adrian Kaehler, O'Reilly Media, 2016

Smith, R.: An Overview of the Tesseract OCR Engine. ICDAR '07 Proceedings of the Ninth International Conference on Document Analysis and Recognition,

Volume 02, pp. 629-633

Lúčny, A: Čítanie textu na pneumatike, KUZ 2018, M.U. Brno

learnopency.com

Poznámka: Platforma: OpenCV, Keras

Kľúčové

slová: OCR, hlboké učenie, počítačové videnie, OpenCV, Keras

Vedúci: RNDr. Andrej Lúčny, PhD.

Katedra: FMFI.KAI - Katedra aplikovanej informatiky

Vedúci katedry: prof. Ing. Igor Farkaš, Dr.

Dátum zadania: 08.10.2019

Abstrakt v štátnom jazyku

KULCSÁR SZABÓ, Peter: Experimenty s OCR na báze hlbokého učenia [Diplomová práca], Univerzita Komenského v Bratislave, Fakulta matematiky, fyziky a informatiky, Katedra aplikovanej matematiky a štatistiky; školiteľ: RNDr. Andrej Lúčny, PhD., Bratislava, 2021, XX s

Lorem ipsum

Klúčové slová: xx

Abstract

KULCSÁR SZABÓ, Peter: Experiments with OCR using Deep Learning [Master Thesis], Comenius University in Bratislava, Faculty of Mathematics, Physics and Informatics, Department of Applied Mathematics and Statistics; Supervisor: RNDr. Andrej Lúčny, PhD., Bratislava, 2021, XX p.

 ${\rm Lorem\ ipsum}$

 $\mathbf{Key} \ \mathbf{words} {:} \ \mathbf{xx}$

Obsah

$ m \acute{U}vod$		7
1	Popis problému	8
2	Dáta	9
3	Prostredie	10

$\acute{\mathbf{U}}\mathbf{vod}$

Lorem ipsum

1 Popis problému

Lorem ipsum

2 Dáta

Diplomová práca sa zaoberá s optickým rozpoznávaním znakov, pre ktorú som vytvoril dve skupiny dát. Obe skupiny obsahujú velké písmená od a po z a čísla od 0 po 9. V prvej skupine sú čiernobiele dáta. Na bielom ale zašumenom pozadí sú čierne písmená alebo čísla s rôznymi typmi písmena a niektoré sú hrubým písmom alebo zakriveným. V druhej skupine sú farebné dáta. Z farebných vzorov som generoval pozadie, a následne písal na farebné písmená a čísla.

K písmenám a číslam som potom vytvoril súbor kde sú popísané ich charakteristiky. Nasledovné charakteristiky som popísal: či má znak roh vpravo hore / dole alebo vlavo hore / dole, zaoblený roh, počet dier, zúženie v stredovej líný a ****. Dáta sú dostupné v nasledovnom súbore: Charakteristika

3 Prostredie

Pre diplomovú prácu som vytvoril prostredie v ktorom sa lahko pridáva nový model s novou architektúrou hlbokého učenia. Prostredie pozostáva z troch hlavných komponentov:

- models.py
- data.py
- helpers.py

V models súbore sa nachádzajú modely ktoré sme testovali počas diplomovej práci. Nachádzajú sa tu vlastné architektúry ale aj známe ako napríklad LeNet alebo ResNet.

V data súbore nájdeme funkcie, ktorými načítavame dáta zo súborov a pridávanie rôznych šumov (Gausovský, PRIDAŤ ĎALŠIE)

V helpers súbore nájdeme pomocné funckie, ale aj funkcie ktoré vykresuljú a ukladajú grafy do results priečinka.